

NOVA RUMUNSKA POEZIJA

Posle generacije šezdesetih kojoj pripadaju Nikita Stanesku, Marin Soresku, Ana Blandiana, Joan Aleksandru, Jon Georga, koja je značila vraćanje velikoj poeziji, lirici s one strane tezisma i retorike, u rumunskoj poeziji afirmiše se, počevši od 70 godina, zanimljiva generacija koja otvara nove puteve imaginiranog, iznosi na videlo unutrašnje individualne svetove, produbljuje i omogućava susret unutrašnjeg sveta i kosmosa.

Ono što mislim da razlikuje generaciju šezdesetih od one sledeće, (Mirča Dinesku, Dinu Flamind, Dojna Urikarju, Adrijan Popesku, Grete Tartler, Dumitru M. Jon, Joana Kračunesku, Jon Strafan, Lučijan Vasiliu) jeste hrabrost da se o svom trošku ude u književnost, u samoću napisanih i objavljenih knjiga bez pomoći grupnih manifesta, koji postaju propusnica za slobodan prolaz pre nego što bi se pesnici oblikovali kao ličnosti kojima je prolaz slobodan.

Šta se, dakle, događa u mladoj poeziji u Rumuniji?

Danas se u Rumuniji piše poezija koja se oslanja na retoriku šoka, kako bi rekao Valeri, na prepad čitaoca, prisiljen da vidi stvarnost očima široko otvorenim, da prigrli pogled u život sa svim njegovim licima, bez idiličnog i sramežljivog stava, a, s druge strane klišeja poezije koje je svedena na kozmetiku onih koji jesu.

vog stava, a, s druge strane klišeja poezije koje je svedena na kozmetiku onih koji jesu.

Ali, govoreći u ovim terminima o mladoj rumunskoj poeziji znači, zapravo, da je uniformišemo, da pretvaramo jedan bogat reljef, tipičan po svojoj fizionomiji i kompleksnoj geologiji u monotonu ravnicu, u horizontalnu liniju koja ne postoji osim u našim jednostavnim apstrakcijama, jer postoji poezija svakodnevnih gradskih stvarnosti, blizu reportaže i fotografije, ili nalik na slike hiperrealista, uz poeziju u kojoj je osnova sanjarenje; fikcija. Političko je sveprisutna dimenzija, kao bavljenja pisanja same poezije. Mirča Dinesku ili Dinu Flamand pišu političke pesme, buntovničke, predskazivačku, udarnu, menjajuću obično pasivan odnos između političkog i čoveka, čoveka pod vremenom, u aktivan i zategnut odnos, vremena pod čovekom, dok jedna Dojna Urikarju tvrdoglavo veruje u prelepu utopiju sveta u kojem je duša zavladala.

Mladi pesnici o kojima smo govorili, kao što je to običaj u istoriji književnosti da imenuje mlade pesnike u 50 godini, budući da su za nju stari oni koji su nestali u magli prošlih vekova, već su ostarili, i možda su već sklerotični, za najnovije pesnike koji su tek ušli u knjižare. Čudnovaci, buntovnici izgledneli da nadu svoja mesta između Delu Nauma, Stefana Aug. Dojnaša, ili Nikite Stanesku i Marina Soresku, osporavajući ih a da ih ne poznaju i priznaju svoje korenove u rumunskoj avangardnoj književnosti, u međuratnu poeziju ili u parodijskom i ironičnom svetu Deo Dumitresku i Marina Soresku, pridošlici Liviju Joan Stojcu, Elena Štefoj, Nikita Danilov, Petru Romošan, Mirča Kartaresku, Trajan T. Košovei, stižu... a pogledajte za deset godina ko će od njih ostati, a ko je prošao neopažen, ne vašom krivicom! — sada su to imena prisutna u anketama, intervjuima, antologijama...

Izbor I prevod Petru Krdu

VRHOVNA TAČKA

đorđe kuburić

I
Između oraha i noći, ima li razlike?
Neko se smeje neko prolazi granje krcka?
(šum mora, ha ha ha ha)

baby baby baby you're out of time

Iza šume je reka/blagoslovena! (voda)
Kraj reke koliba
Pred kolibom orah,
(Poklič: NI U TRN, NI U GRM!)

Pod orahom
Ružne žene
Svu noć
Lože vatru
I spravljaju koljivo

(th:anatos, parastos)

Neopisivo žestok ritam!
Nesnosna vrućina!
Blagoslovimo ovu noć!
ALL HAIL THE VALPURGIAN (sic!) NIGHT

II

Prolaziš, poskakuješ ulicom sa mašnicama u kosi,
sa mašnicama u glavi, živahna i mlada poput Orvelove kobile/84-te.

Ali,
da li

će paganski orakli izdržati bičevanje i plamenovanje,
će mirno/uznemireno slušati večiti rev zaklanog magarca,

ćete se maknuti zum Teufel, odatle, visokoštovani gospodine, i Vi, i Vaše relikvije?!

let us sunshine, let us sunshine in let us...

MOONSHINE!
shine on you (and fuck you!) crazy diamond...

boli me glava
boli me glavić

Boli me
za Orvela i tvoje mašnice,
za pagane i inkvizitore,
za Vašu mimikriju, uznemireni i prevareni gospodine;
boli me
đavolak

i često sanjam američki san.

III

Prepoznajem te/prepoznajem to
rastinje.

uda,

Giba se
kao
gibanica.

Rastenje.
Penjanje
pauka.

Sir. Lisnato testo.

vreme
sperma
noć.

(ili:

Dod! Dod! Dod! Dod! Dod! Dod! Dod! Dod! Dod! Dod!
Dod! Dod! Dod! Dod! Dod! Dod! Dod! Dod! Dod! Dod!
Komm! komm! mmmm
nje, evo je.
Sred vrzinog kola:

Evo

što vrvi stotinama sotona
što giba se stotinama repova

stiže ona gola!
Gib mir! gib uns! Daj nam veliko
vrème,

veliku noć

VELIKO SPOLOVILO

Da.

pa

da udarim, da udarimo
da tučemo, potučemo potucamo.

Tucati! »Tucati tuce tuceta«,
potucati ih sve,
potucati je.

Zaljuljati, zagibati
za/mlatiti je (među rogove).

*A. Žosi, Mužjočina